

[Ole Espersen]

med hensyn til offentlighedens kontrol og indsigt og en speciel parlamentarisk kontrol kan vi tilslutte os.

Det er svært at sige, om man netop nu har nået det rigtige balancepunkt med hensyn til denne indsigt og kontrol. Det skulle egentlig være mærkeligt, om der ikke også dér sker en konstant udvikling i de muligheder, der viser sig inden for andre dele af samfundsområdet, når det drejer sig om at give øget indsigt.

Vi mener, at beslutningsforslaget indeholder en række momenter, som det er helt naturligt at folketinget eller offentligheden får kendskab til. Det kan være i en årsberetning, det kan også være på anden måde, det behøver ikke nødvendigvis at være i en årsberetning. Jeg tænker f.eks. på en orientering om kontroludvalgets arbejde og en orientering om deltagelse i den internationale terroristbekæmpelse, naturligvis under de forudsætninger, justitsministeren nævnte: at der ikke på nogen måde løbes nogen risiko for, at en indsats her gøres vanskeligere. Jeg tænker også på en orientering om generelle principper for samarbejdet med udenlandske efterretningstjenester, og jeg understreger, at det naturligvis skal være de generelle principper, ikke de konkrete sager.

Man kunne vel også tænke sig en noget større indsigt, når det drejer sig om det, forslagsstillerne nævner under punkt 9 i bemærkningerne, nemlig oplysning om, hvilke interne og eksterne publikationer eller meddelelsesorganer tjenesterne har udsendt til bredere eller snævrere kredse, med angivelse af en artikelindeks. Det støder os faktisk lidt, at man kan udgive skrifter, som læses af 2.000, måske 3.000, mennesker – ikke blot inden for tjenesterne, men vel også andre steder – uden at folketinget eller blot et folketingsudvalg har nogen som helst form for kendskab til, hvad der står, og at politikere kan føle – jeg understreger: kan føle – at de bliver vurderet af embedsmænd i efterretningstjenesterne på en måde, som de ikke har mulighed for at skaffe sig kendskab til, i en form, der altså udbredes til hundreder eller måske et par tusinde medarbejdere.

Det er ikke særlig tilfredsstillende ud fra et parlamentarisk-demokratisk synspunkt, så jeg synes også, at det er værd at drøfte. Jeg synes, at sommerens begivenheder gav anledning til en vis betænkelighed ved den, skal vi

kalde det »publikationsvirksomhed«, der finder sted. De ting, og der kan måske også nævnes et par andre, synes vi udmærket godt at et parlament kan drøfte med henblik på større åbenhed.

Men der er andre forhold, der nævnes, som vi ikke mener egner sig til en årbog eller anden offentliggørelse, f.eks. orientering om udvisning af diplomater. Det bør en gang imellem, måske ofte, kunne ske diskret. Det er bestemt det klogeste. En orientering om samarbejdet med privatpersoner? Ja men et sådant samarbejde kan være fuldt legalt. Det bør ikke være i Hetlerform. Et sådant samarbejde kan være fuldt legalt, og det bør man naturligvis ikke orientere om i en årbog eller i en årsberetning.

Der er nogle ting i bemærkningerne, der overrasker mig meget. Når man f.eks. forlanger en beskrivelse af efterretningstjenesternes overvågning af faglige organisationer, så er det det samme som at sige, at det nu skal være en efterretningstjenestes opgave at overvåge faglige organisationer. Efterretningstjenesternes instruks er – hvis den ikke er lavet om – af det modsatte indhold: det er ikke en opgave for nogen efterretningstjeneste at overvåge organisationers faglige aktiviteter, naturligvis ikke.

Man ønsker en statistik over antallet af fotoregistreringer af lovlige politiske demonstrationer. Der skal ikke ske nogen fotoregistrering af lovlige politiske demonstrationer. Vedtager man det her, så har man dermed givet grønt lys for noget, som vi ikke ønsker skal finde sted.

Man ønsker også en oversigt over, hvilke økonomiske midler private stiller til disposition for efterretningstjenesterne. Det skal ikke være en erhvervslivssponsorvirksomhed at finansiere de danske efterretningstjenester, og det ville jo i virkeligheden blive legaliseret her.

Det er nogle punkter, som vi er noget overraskede over er med her, for de kan bestemt misforstås og vil faktisk give ret til noget, som vi mener at der ikke skal være ret til.

Lad mig slutte af med her i første omgang at sige, at der er ting, jeg bestemt mener at vi kan drøfte med henblik på en eller anden form for parlamentarisk indsigt, løbende, i en årsberetning eller på anden måde, men